

Szerkesztési iroda:
Nagybecskerek, Zápolya-u. 1.,
ahová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő

Kiadóhivatal:
Plettz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-u. 1.
ahová a hirdetések, az előfizet-
ések és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások inté-
zendők.
Telefon-szám 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: Dr. BRÁJER LAJOS.

Előfizetési árak:
Egész évre — — — 24 K
Félévre — — — — 12 K
Negyedévre — — — 6 K
Egy hóra — — — — 2 K
— Egyes szám ára 8 fillér. —

Hirdetések
a kiadóhivatalban fogadhat-
nak el. Azonkívül az összes
hirdetési irodákban.
Megjelenik vasár- és ünne-
pnapok kivételével minden nap
délután 5 órakor

Nagybecskerek, 1913.

XLII. évfolyam, 82. szám.

Csütörtök, április 10.

A hármasszövetség.

— április 10.

Bethmann-Hollweg, a német birodalom kancellárja nagy beszéddel vezette be a birodalmi gyűlés vitáját az új katonai javaslatokról. Ezek a javaslatok — tudjuk — óriási áldozatokat követelnek a német néptől emberben és pénzben. A reform alapfogalma az: minden fegyverfogható német férfit katonává kell kiképezni. Ezért évente 60.000 emberrel több ujoncot szednek és 120.000 emberrel emelik a béke-létszámot. A létszámemelés költségei nagy terhet rónak a népekre. Külön a véderéformok céljaira megadóztatják a vagyont, az örökséget, a cukorfogyasztást, az ingatlanforgalmat és felhasználják a költségvetés rendelkezésre álló megtakarításait.

A birodalmi kormány egy feszült bonyodalmakkal fenyegető külpolitikai helyzetben lép fel evvel a javaslattal, amelyvel szemben a német nép képviselőinek tekintélyes része heves ellentállásra készül és amely ellen a birodalmi gyűlés egyik leghatalmasabb pártja: a szociáldemokratáké hatalmas ostromot kezdett.

Ilyen körülmények között szinte természetesen volna, ha a birodalmi kormány feje a fenyegető külpolitikai helyzetet állítja előtérbe, hogy a reformnak lehetőleg kedvező fogadtatást biztosítson, ha a fenyegető bonyodalmak akut veszedelmeivel igyekszik ezt a rendkívüli és terhes erőfeszítést megokolni. Bethmann-Hollweg fel is használta ezt az alkalmat, hogy igen behatóan és részletesen foglalkozzék a külpolitikai kérdésekkel és a birodalomnak a külső államokhoz való viszonyával. De szemmel látható a kancellár igyekezete, hogy erről a helyzetről és ezekről a viszonyokról lehetőleg megnyugtató és a jelent, a közel jövőt illetőleg, barátságos és békés képet fessen.

Mindenekelőtt feltűnő és rendkívüli megnyugtató a békés, barátságos, elismerő, szinte hizelgő hang, melylyel a német kormány feje Anglia magatartásáról emlékezik meg. A hálás elismerés meleg és őszinte szavaival az angol kormánynak és Edward Grey külügyminiszternek a londoni reünión kifejtett békés kiegyenlítő tevékenységéről. Kijelenti, hogy a balkán-kérdésben az angol politika céljai egyek a német birodalom és szövetségeseinek céljaival és törekvéseivel.

Ha meggondoljuk, hogy még rövid idővel ezelőtt az angol-német ellentétben látta az európai közvélemény a béke legnagyobb veszedelmét, a kancellárnak ez a nyilatkozata elárulja, hogy a Nagy-Britanniának a német birodalomhoz és evvel a hármasszövetséghez való viszonyához jelentékeny és örvendetes javulás állott be. A kancellár hivatkozik még Churchill

lordnak, az angol tengerészeti miniszternek ismert javaslatára, melylyel meg-egyeztetést kíván az államok között a flotta-építés mérséklésére s konstatálja ennek nyomán, mennyire enyhült immár a német-angol feszültség.

A kancellár igen meleg és elismerő hurokat talál az orosz kormány magatartásának és a birodalom és Oroszország korrekt és barátságos viszonyának jellemzésére és csak röviden utal azokra az ellentétekre, melyek a télen Oroszország és a szövetséges Ausztria-Magyarország között keletkeztek és amelyek kiegyenlítése nagy diplomáciai munkába került. A legaktuálisabb külpolitikai kérdést: Montenegro magatartását éppen csak érinti és csak annak hangsúlyozását tartja szükségesnek, hogy a hatalmak elhatározásának feltétlenül érvényt fognak szerezni. Hozzáteszi azonban, hogy egyetlen német államférfi sem táplál illúziókat arról, ami a Balkánon eddig történt s ami ezután történhetik és kijelenti, hogy a birodalom Ausztria-Magyarország iránt való szövetségi hűségét — ha kell — nemcsak a diplomáciai közvetítéssel, hanem ezen túlmenőleg is dokumentálja.

A kancellár nyilatkozatának értelmét a következőkben lehet összefoglalni. A német birodalom szilárdan ragaszkodik szövetségeseihez. Angliával a balkán-kérdés megoldásában teljesen egyetért. Az orosz kormányhoz viszonya barátságos. Oroszország és Ausztria-Magyarország között eddig sikerült az ellentéteket kiegyenlíteni, de ha nem sikerül, Németország tudja kötelességét, melylyel a szövetségi hűségnek tartozik. Franciaországgal való viszonya jó és nem tart attól, hogy a felelős francia államférfiak játszanak a tüzzel. De a jövő bizonytalan. A balkán-események megnövelték a pánszláv áramlat veszedelmeit és vele a francia sovinsztáknak, a revans eszme híveinek törekvéseit is. Egyedül a hadsereg ereje az, melyben Németország és szövetségesei megbízhatnak.

HIREK.

A gyermeknap.

A nagybecskereki gyermekvédő-liga felhívása.

A Gyermekvédő Liga nagybecskereki fiókjának elnöke, dr. Dellimanics Lajos főispán a közeledő gyermeknapra a következő felhívást intézi a közönséghez:

Felhívás.

Az Országos Gyermekvédő Liga áldásos munkásságának folytathatása céljából folyó évi május hó 3-ikán és 4-ikén Nagybecskereken ismét megtartjuk a Gyermeknapot. Tisztelettel kérek mindenkit, hogy a nemes emberbaráti cél érdekében ezt az üdvös mozgalmat saját

erejéhez mértén tettel és szóval támogatni méltóztassék.

Nem szükséges ma már a Liga közismert céljait részleteznünk, de elengedhetlen kötelességem reámutatni arra, hogy a Gyermeknapok filléres adományából a Liga évente félmilliónál többet fordít a társadalmi gyermekvédelemre, ezeket segélyez az ország minden részéből, átsegít családokat kritikus időszakokon, züllött gyermekeket javít, bíróság szigorubb nevelésre ítélt fiatalokhoz helyez el Rákospalotán, Nagyszőlősen, Makón, Szalocsnán, Eresen, Sopronban, Szegeden, saját intézeteiben; pozsonyi, temesvári, kolozsvári, nagyváradi, szegedi tanoncotthonaiból napról-napra távoznak értelmes és művelt iparosokká képzett segédek; tüdőbetegségekre hajló, vagy más beteg gyermekek számára dispensairet tart fenn, százával viszi a Liga a nyári szünidőben a vérszegény gyermekeket pormentes vidékre nyaralni; ellátja a fiatalok jogvédelmét az egész országban stb. És mindezt a társadalom adományából teszi.

Támogassuk tehát ezt a krisztusi szeretet szellemében működő együletet.

A nagybecskereki Gyermeknapot f. évi május 3-án és 4-én tartjuk meg.

Reméljük, hogy a múlt évek sikerét nemcsak elérjük, de túl is szárnyaljuk.

A Gyermeknapok megtartásának módjait folyó évi április hó 13-án d. e. fél 12 órakor a főispáni kisteremben tartandó szervező-gyűlésen beszéljük meg.

Erre a gyűlésre ezennel meghívom Nagybecskerek város minden jótékony egyesületét, a tanfőnököket, a sajtót, az összes hitközségek és hatóságok fejeit, Nagybecskerek város minden szépért és nemesért lelkesülni tudó hölgyeit és urait.

Felkérem Nagybecskerek város gyárosait, kereskedőit és iparosait, hogy azok, akik a Gyermeknapot megtartani kívánják, szíveskedjenek a gyermeknap nyomtatványokért (plakátokért) az előjegyzések foganatosítása céljából Szilágyi Albert th. m. főjegyző urnál jelentkezni, aki minden érdeklődőnek szívesen szolgál felvilágosítással.

Generációk megmentésén dolgozunk, támogasson bennünket minden jószívű ember!

Dr. Dellimanics Lajos
főispán.

— **Április 11.** Az április 11-iki nemzeti ünnep alkalmából a nagybecskereki róm. kath. templomban holnap d. e. 10 órakor ünnepi istentisztelet lesz, amelyre hivatalosak a hatóságok, testületek és intézetek.

— **A vármegyei állandó választmány ülése.** Torontál vármegye állandó választmánya holnap délután fél 4 órakor a vármegyei ház alispáni kistermében ülést tart, amelyen a vármegye háztartásának 1912. évi zárszámadását tárgyalja.

— **A kivándorlás Torontálból.** Az alispáni hivatalban most készítették el Torontálmegyének február havi kivándorlási statisztikáját. A kimutatás szerint február hóban 183 utlevelet adtak ki 233 személyre. Ezek közül csak 49 férfi és 79 nő vándorolt ki, összesen 128-an. A visszavándorlás azonban február hóban is kis arányú volt, amennyiben csak 78-an vándoroltak vissza: 58 férfi és 20 nő.

— **Uttörő-előadás.** Vasárnap, e hó 13-ikán délután 5 órakor a Korona nagytermében dr. Fényes Samu előadást tart a nemek harcáról.

— **A bocsári merénylet.** A bocsári körorvos merénylőjét, Soós András bocsári földművesét a csendőrök már elfogták és bevitték a nagyikindai törvényszék fogházába. A merénylő ellen gyilkosság kísérlete miatt folyik a bűnvádi el-

járás. A merénylő áldozata, Grünwald orvos különben már minden veszélyen túl van.

— **Agyonlőtte magát a felesége szemeláttára.** Nagyikindáról írják: Lemlein József nagyikindai 47 éves kereskedősegéd e hó 7-ikén este fölbőltte magát és rövid szenvedés után meghalt. Lemlein zaklatott életű, exaltált természetű ember volt, ki családja körében gyakran provokált lármás jeleneteket. Végzetes tettének elkövetése előtt is összeveszett a feleségével s annak szemeláttára emelte magára a fegyvert. A szerencsétlen család nyomában orvosért küldött, az odasiető dr. Klimes Zsigmond városi orvos azonban már csak a beállott halált konstatahatta.

— **Véres dráma Zombolyán.** A csöndes és eseménytelen Zombolyát egymásután verik föl a véres szenzációk. Csak nemrégiben volt egy szomorú családi dráma s most újabb véres eset ejtette izgalomba Zombolyát. Treisz János zombolyai gazda tegnapelőtt találkan érte feleségét Salmahl Károly zombolyai kalapgyári munkással, akivel az aszszonyának állítólag viszonya volt. A megcsalt férj a legényre támadt, aki revolvért rántott s rálőtt a férjre, mire ez eszméletlenül összeesett. A megijedt szereimespár Treiszt az ágyba fektette, de nem néztek segítség után, hanem a legény még egyszer közvetlen közelből fölbőltte a férjet s azután a kezébe tette a revolvért, hogy úgy lássék, mintha Treisz öngyilkosságot követett volna el. A véres komédiát folytatták azután azzal, hogy föllármázták a házbelieket s azt mondták, hogy Treisz öngyilkos lett. Közben értesült az esetről a csendőrség, amely csakhamar megállapította, hogy gyilkosság történt. Rögtön letartóztatták Salmahl és Treisz feleségét és Salmahl már be is ismerte, hogy ő lötte agyon Treiszt. Az asszony azonban mindent tagad s tovább is azt állítja, hogy férje öngyilkos lett s Salmahl csak azért vall úgy, hogy őt is bajba keverje, mert közben összeveszték. A vizsgálat folyik.

— **Elfogott betörő.** A napokban éjjel ismeretlen tettes betört Szegeden özvegy Ormos Ferencné lakásába. Feltörte az ajtót és álkulcsal kinyitotta a szekrényt, ahonnan a következő értékeket rabolta el: 2 drb 1000 koronás, 16 drb 20 koronás papírpénzt, egy női aranyórát, egy arany medallont, 290 koronás 5 fonatu arany karcsattot, több igen értékes briliáns gyűrűt, ezüst evőeszközt és egy vég rumburgi vásznat. A szegedi rendőrkapitányság a rablást a kikindai rendőrségnek is bejelentette, mert az volt a gyanu, hogy a betörő kikindai ember. A kikindai rendőrség azonnal nyomozni kezdett és alapos gyanuok mellett letartóztatta Divajjeski Bozsidárt, kit azonnal Szegedre szállítottak.

TÁJÉKOZTATÓ.

Az ingyenes olvasóhelyiség és könyvtár nyitva van minden nap délután 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon délután 2 órától este 10-ig. Könyvtára vasárnap, szerda, péntek délután 5-7 óráig.

Városi ingyenes népkönyvtár. A volt esküdtzéki épületben. Nyitva naponként délután 3 órától 5 óráig.

A fürdő (telefonszám 118.) minden nap reggel 6 órától kezdve déli 12 óráig az urak részére nyitva van, hölgyek részére minden hétfő, szerda és pénteken déltől negyed 5 óráig délután. Ugyanazon napokon este 5-7 óráig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délen gőzfürdő. A kádfürdő reggeltől este 7-ig nyitva.

A „Magyarországi munkások rokkant- és nyugdíjegylete” nagybecskereki fiókja minden hó 1-je és 15-ike után eső vasárnapján fogad el befizetéseket az Ellmer-féle helyiségben d. u. 3-5 óráig. — A beiratások szintén ott eszközölhetnek.

Apr. 14. Közig bizottság ülése.
Május 3. Tavasz rendezés közgyűlés.

Szacharincsempészet Nagybecskereken.

Az áruló édesség. — Szacharin az ágyban.
120 ezer korona birság.

Nagybecskerek, ápril. 10.

Szenzációs fölfedezést tett a napokban a nagybecskereki pénzügyigazgatóság. Rájött, hogy egy nagybecskereki fűszerkereskedő csempészett szacharint tart és árusít, amivel nagymértékben megkárosítja a kincstárt. A szacharin néhány év óta állami monopólium s csak az állam engedélyével árusíthatják kisebb mennyiségben a gyógyszerészek és a droguisták s másoknak tilos szacharint árulni, amely óriási arányú édességével veszedelmes konkurrens a cukornak és amellet esetleg az egészségre is ártalmas.

Nagybecskereken is árulnak a gyógyszerészek szacharint, de egyiknél sincs több mint egy kiló. És most azt fedezte föl a pénzügyigazgatóság, hogy egy nagybecskereki fűszerkereskedő szacharinnal kereskedik s mikor rajtütötték, 28 kiló csempészett szacharint találtak nála.

A szacharincsempészésről tudósítónk a következőket jelenti:

Az áruló édesség.

Április 7-ikén hétfőn hivatalos ügyben a nagybecskereki pénzügyigazgatóságnál jart az ujozrai pénzügyőri szemész. Utközben a Hunyadi-utca-ra került, amikor Armbruszt József fűszeres boltja előtt egy ujozrai paraszttal találkozott, aki valami jegecet szopogatott jóízűen.

Kíváncsi volt rá, hogy miéle cukorka izlik úgy a parasztnak s megkérdezte tőle, hogy mi az?

— Nagyon jó édesség. — mondta a paraszt s megmutatta a kis jegecet a szemlézőnek.

A szemléző szakértői szemre rögtön látta, hogy a parasztnál szacharin van, amire megkérdezte, hogy honnan vette.

Az oláh paraszt gyanútlanul megmondta, hogy Armbruszt boltjában vette.

A szemléző bement az üzletbe s követelte a fűszerestől, hogy azonnal adja át a szacharint. A fűszeres át is adott néhány grammot tartalmazó csomagot s azt mondta, hogy több nincs.

A pénzügyőr magához vette a kis csomagot s jelentést tett Tóth István min. tanácsos pénzügyigazgatónak s miután a dolog gyanusnak tűnt föl, nem hitték el Armbrusztnek, hogy csak az a kevés szacharin van az üzletében, hanem házkutatást rendeltek el nála.

Szacharin az ágyban.

A házkutatást rögtön megtartották s miután az üzletben nem találtak több szacharint, a kutatást kiterjesztették Armbruszt lakására, ahol csakhamar eredményre is jartak, mert az egyik ágyban elrejtve 28 kiló szacharint találtak.

Nyomban vallatára fogták Armbruszt, aki azzal védekezett, hogy a szacharin még a monopólium előtti időből van nála.

A pénzügyigazgatóság azonban nem veszi figyelembe ezt a védekezést, mert ha még így is volna, a törvény szerint rögtön be kellett volna ezt jelentenie, amit Armbruszt nem tett meg.

120 ezer korona birság.

A pénzügyigazgatóság a szacharint rögtön lefoglalta s Armbruszt ellen megindította az eljárást, amely most teljes apparátussal folyik. Armbruszt ezt az édességet most rettenetes drágán fogja megfizetni, mert a lefoglalt mennyiség után mintegy 120 ezer korona birságot kell fizetni s ennek megfelelő összeg erejéig már bűnügyi zárlatot is vezettek Armbruszt házára és vagyonára, úgy, hogy a 28 kiló szacharin egész ekzsztenciájába kerül a könnyelmű kereskedőnek.

Az eset természetesen nagy feltűnést kelt a kereskedői világban s a pénzügyigazgatóságnál is lázasan folyik a nyomozás, mert az a föltevés, hogy Nagybecskereken rendszeresen folyik a szacharincsempészés.

Színház, Irodalom.

Heti műsor.

Április 10. csütörtök: Kedves Augustin (operettujdonság).

Április 11. péntek: Sarkantyú (színmű-ujdonság).

Április 12. szombat: Kedves Augustin.

** **A rablólovag.** Biró Lajos színjátékát adta elő tegnap a színtársulat s az érdekes meséjü, határos szerepekkel irt darabot szívesen nézte tegnap is a színházi közönség. Az előadás egészében nem volt rossz, de az egyes szerepek nem a megfelelő kézben voltak. Kürth szerepe nem való Ungvári Miklósnak s hiába volt egyébként gondos játéka, a nagystilű, modern rablólovagot nem tudta kifejezni. Károlyi Ibolyka is törékeny és halvány volt Anna szerepében s csupán szerepének lágyabb részeit tudta érvényesíteni. Vajna Károly sem tudta megjátszani Ferenc gróft s így bizony a közönség érdeklődése hamarosan kifáradt. Egyedül B. Czobor Gyula játszott teljesen kifogástalanul. Intrikus karaktere kitűnően érvényesült László gróf szerepében s minden ízében találóan rajzolta meg László gróf alakját. A kisebb szerepekben jó volt Huzella Irén (akinek inkább illett volna Anna szerepe), Szócsi Ferenc, Vándory Géza és Várady Izsó.

TÁVIRATOK.

Enyhül a helyzet.

A montenegrói bonyodalom. — Szerbia visszavonja csapatait. — Skutari körül esőnd van. — A cár tanácsa. — Montenegró kárpótlása. — Hírek Nikita lemondásáról. — Szerb-montenegrói királyság.

A tőzsde.

Budapest, ápril. 10. (A „Torontál” eredeti távirata.) A montenegrói bonyodalom kezdi elveszteni az élességét. A hatalmak egységes föllépése végre mégis észretériti Montenegrót és Szerbiát. Szerbia már elhatározta, hogy visszavonja csapatait Skutari alól, ahol most az ostrom is szünetel, Nikita pedig suttyomban már alkudozik a kárpótlás felől. Arról is jön hír, hogy Nikita lemond trónjáról s Montenegró realunióban egyesül Szerbiával. Szóval a helyzet enyhült s remélhe-

Csak azoknak a cigarettázóknak a kik egészségükre való tekintetből nem sajnálnak naponta 1-2 fillert többet kiadni.

Club specialité

120 Lap 20 fillér

70 " 12 "

100 (100) hüvelyk 70 "

Orvosi tanácsra a hüvelyk és lapocskák bronz- és szinnyomás valamint a szíradékj ügyvezetett Ambrosztól vannak, de minden lapocskában és hüvelykben benne van viznyomással a jégy és a gyáros aláírása. Modiano

Főraktár: Strelinger Márk m. kir. dohány-nagyáruudájában.

tőleg mihamarabb helyreáll a béke a Balkánon.

Mai jelentéseink a következők:

A montenegrói bonyodalom. Szerbia visszavonja csapatait.

Budapest, ápril. 10. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Megállapítható, hogy a montenegrói bonyodalom élessége enyhült s hogy nem lesz szükség a hatalmaknak az erélyesebb beavatkozásra.

Budapest, ápril. 10. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Belgrádból sürgönyzik, a szerb kormány elhatározta, hogy Skutari alól visszavonja csapatait. Elhatározása Oroszország azon közlésére történt, hogy ha Skutari ostromát tovább folytatják, Ausztria-Magyarország csapataival bevonul a Szandsákba.

Skutari körül csönd van.

Budapest, ápril. 10. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Cattarói jelentések szerint Skutarinál 2 nap óta szünetel az ostrom s az általános ostromra nézve sem történt még megállapodás.

Budapest, ápril. 10. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Párisból sürgönyzik, odaérkezett cettinjei jelentés szerint a nemzetközi flotta parancsnokának a jegyzékére Nikita király azt válaszolta, hogy nem érti az átnyújtott jegyzéket, mert ő csak Törökországgal van hareban.

A cár tanácsa.

Budapest, ápril. 10. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Berinből sürgönyzik, a cár sajátkezű levelet írt Nikita királynak, amelyben engedékenységet tanácsolt neki.

Montenegró kárpótlása.

Budapest, ápril. 10. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Párisból sürgönyzik: A montenegrói kérdésben most már nem kell újabb bonyodalomtól tartani. Montenegró pénzbeli kárpótlást kap s azonkívül megkapja tengeri kikötőnek San Giovanni di Meduát. Ehhez Ausztria-Magyarország is hozzájárult már, de azt a föltételt kötötte ki, hogy Szerbiának azonnal ki kell vonni csapatait Albániából.

Hírek Nikita lemondásáról. Szerb-montenegrói királyság.

Budapest, ápril. 10. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Londonból sürgönyzik: Cettinjből ideérkezett jelentések szerint Nikita le akar mondani a trónról és Montenegrót reálunióban egyesíteni akarja Szerbiával. Ehhez csak azt a föltételt tűzi, hogy ő jelölhesse ki Montenegró jövőendő királyát, akkor azután ő maga családjával együtt örökre elhagyja az országot.

Budapest, ápril. 10. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Londonból sürgönyzik: Diplomáciai körökben egész határozottsággal tartja magát a hír, hogy Nikita király Péter szerb király javára lemond a trónról. Nikita és családja külföldön telepszik meg s megfelelő apanaget kapnak. Kiköti azonban Nikita, hogyha a Karagyorgyevics-család kihalna, akkor az ő utódai örökölnék a szerb-montenegrói ketős trónt.

Békevágy.

Budapest, ápril. 10. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Szófiából sürgönyzik, ott az egész lakosság sürgeti már a háború befejezését s mind hangosabban követelik a leszerelést. Azt hiszik, hogy ez most már hamarosan meg is fog történni.

A tőzsde.

Budapest, ápril. 10. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Kedvezőbb hírekre az értéktőzsdén ma két-háromkoronás ár-emelkedések voltak. Déli záratkor a ve-

zető értékek árfolyama a következő volt: Magyar Hitel 812, Osztrák Hitel 622.50, Koronajáradék 82.10, Jelzálog Hitelbank 427, Leszámitoló Bank 508, Hazai Bank 281, Magyar Bank 545, Rimamurányi 717, Salgótarjáni 745, Közúti Vasut 646, Villamos Vasut 374.

A pápa állapota.

Budapest, ápril. 10. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Rómából sürgönyzik, a pápa állapotában nem állott be változás s betegsége még mindig igen aggasztó. Az orvosok azt hiszik azonban, hogy a pápa egészsége mégis csak helyreáll, mert igen szívós természete van.

Zavargó sztrájkolók.

Budapest, ápril. 10. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Newyorkból sürgönyzik, Buffalóban a sztrájkolók valószínű forradalmi zavargást csinálnak. Föl-szedik a villamos vasut sineit s a kocikat feldöntik és bombákat dobálnak. A sztrájkolók már több házat fölrobbantottak. Az ottani rendőrség nem bír a zavargókkal s tegnap Newyorkból küldtek három század katonaságot.

TŐZSDE.

(Árak 50 kilogrammonként.)

Buza (áprilisra)	10.89
Buza (májusra)	11.04
Buza (októberre)	11.65
Rozs (áprilisra)	9.24
Rozs (októberre)	9.45
Zab (áprilisra)	9.82
Zab (októberre)	8.56
Tengeri (májusra)	7.72
Tengeri (júliusra)	7.94

Felelős szerkesztő: Somfai János.

Torontálvármegye alispánja.

10479 - 1913. szám 37-3.2

Pályázati hirdetmény.

Torontálvármegye törvényhatósági bizottságánál üresedésben levő egy járási irodaségédtiszt állásra ezennel pályázatot hirdetek. Felhívom pályázni szándékozókat, hogy folyamodványaikat folyó évi május hó 10-ig nyujtsák be.

Az igazolványos alisztekre az 1873. évi II. t.-c. az irányadó.

Az irodaségédtiszt állás kezdőfizetése 1400 korona (XI. fizetési osztály, III. fokozat) és a megfelelő lakbér.

Kelt Nagybecskerekben, 1913. évi április hó 5-én.

Jankó s. k., alispán.

2462—1913. tkvi szám. 32—1

Árverési hirdetmény és árverési feltételek.

A nagybecskereki kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Jakab és Hegedüs budapesti cég végrehajthatónak Beierlein Antal bégaszentgyörgyi lakos végrehajtást szenvedő ellen 1634 és 600 korona tőkekövetelések és jár. iránt folytatott ügyében, valamint a csatlakozott végrehajthatónak ezennel kimondott Granics Áca bégaszentgyörgyi lakos 700 korona, dr. Fried Albert ügyvéd 139 kor. 80 fill. és 1000 kor., Mayer Ferenc kistárnoki lakos 40 kor., Bégaszentgyörgyi községi takarékpénztár mint egyéni cég 9500 kor. és Szauer Béla bégaszentgyörgyi lakos 200 kor. és jár.-ból álló követelésének kiegyenlítése végett is az árverést elrendelte.

Ennek folytán a nagybecskereki kir. törvényszék területén levő bégaszentgyörgyi 433. sz. tkvben A. I. 1. sor, 671—672. hrsz. a. felvett 420 □-öl beltelek a rajta levő 265. ö. i. sz. szárazmalom 1619 korona, a bégaszentgyörgyi 521. sz. tkvben I. 1. sor, 673—674. hrsz. a. felvett 420 □-öl beltelek és 266. ö. i. sz. szárazmalom 917 korona kikiáltási árban az 1913. évi május hó 9. (kilenc) napjának délelőtt 10 órájkor Bégaszentgyörgy községében tartandó nyilvános árverésen a következő feltételek alatt fog eladás alá kerülni:

1. Ha a megállapított kikiáltási áron felül ígéretet senki sem tesz, az árverésre kitézött birtok a megállapított kikiáltási

ár kétharmadánál alacsonyabb áron az árverésen el nem adható.

Ha a kikiáltási ár fokozatos leszállítása következtében a legalacsonyabb árt elérő ígéret nem tétetik, a kiküldött az árverést felfüggeszti.

2. A yhn. 21. §-a értelmében a kincstár mint árverelő bánatpénzt letenni nem köteles. Nem kötelesek bánatpénzt letenni az 1889 : XXX. t.-c. 10 §-ának második bekezdése alapján adómentes záloglevelek kibocsátására jogosított és Budapesten székelő részvénytársaságok és szövetkezetek, valamint az 1898. évi XXIII. t.-c. alapján alakult központi hitelszövetkezet a javukra zálogjoggal megterhelt ingatlan elárverezésénél. Abban az esetben amelyben az árverelő a törvény értelmében a bánatpénzt elveszti, az e §. szerint a bánatpénz letétele alól felmentett árverelő a tkvi hatóság felhívásának kézhezvételétől nyolc nap alatt a bánatpénznek megfelelő összeget bírói letétbe helyezni köteles.

A most említettek kivül a többi árverezni kívánó tartozik az ingatlan kikiáltási árának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi november 1-én 3333. sz. a. kelt m. kir. ig. min. rendelet 8. §-ában jelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezébe letenni, vagy az 1881. évi LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt átszolgáltatni és a vevő köteles nyomban a kikiáltási ár százalékéka szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékáig kiegészíteni. A bánatpénz letétele alól felmentett árverelő azonban a bánatpénz kiegészítésének megfelelő összeget nem köteles letenni.

Ha az árverelő ennek a kötelezettségének eleget nem tesz, ígérete figyelmen kívül marad és a haladéktalanul folytatandó árverésben részt nem vehet.

Ha az árverés folytatásában senki sem tesz újabb ígéretet, előbb azonban más is árverelt, az ingatlant az által, illetőleg több ily árverelő közül a legtöbbet ígérő által megvettnek kell kijelenteni. Ha ez az ígéret a kikiáltási árt meghaladja az előbbi bekezdés szabályait kell alkalmazni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt a kir. törvényszék tkvi irattárában, kifüggesztési tábláján és Bégaszentgyörgy községében megtekinthetők.

Nagybecskerekben, a kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnál, 1913. évi március hó 20. napján.

Folkusházy s. k.
kir. törvényszéki jegyző.

**12 lóerejű
benzinmotor
(POLKE-féle)
jutányos árért
eladó.**

A motor állandóan üzemben van.

**Özv. Guttman Jakabné és Fiai
NAGYBECSKEREK.**

40—5.3

Nagyszentmiklósi járás főszolgabírájától.

1845—1913. sz. 41—3.2

Pályázati hirdetmény.

A nagyszentmiklósi járáshoz tartozó Nyerő községben megüresedett segédjegyzői állásra pályázatot hirdetek.

A megválasztandó segédjegyző javadalmazása:

A községi pénztár terhére 1400 korona készpénzfizetés, 200 korona lakbér és 5 évenként négy ízben megismétlődő 100—100 kor. korpótlék.

Az államkincstár terhére fizeteskiegészítés címén a nagyszentmiklósi m. kir. adóhivatal utján évi 200 korona.

Felhívom mindazokat, kik kérdéses állást elnyerni kívánják, hogy szabályszerűen felszerelt, nyelvismeretüket is igazoló kérvényüket hozzám folyó évi április hó 30-ig adják be.

A választás határidejét később fogom kitűzni.

Nagyszentmiklós, 1913 április hó 7-én.

Hadfy, főszolgabíró.

A Sorger-féle Königsdorf, Albrechtsdorf és Gisellenhaini védgátat építő és földművelő részvénytársaság.

AZ 1912. ÉVI ZÁRMÉRLEG.

Vagyon:	Teher:
1. A Kettacska Gréda 1007 hold 1317 négy- szögöl területű föld- nek 19 évre szóló víz- mentes használata	1. Részvénytőke . . . . .
307000 K — f.	329600 K — f.
2. Pénzkészlet 1912. évi december 31-én	2. Díj-, adó- és költség- számla . . . . .
439 K 24 f.	2300 K 29 f.
3. Pénzkészlet betétek- ben	3. Töltésfentartási tar- talék . . . . .
46555 K 16 f.	22094 K 11 f.
353994 K 40 f.	353994 K 40 f.

NYERESÉG- ÉS VESZTESÉG-SZÁMLA:

Tartozik:	Követel:
1. Díj-, adó- és költség- számla 1912. évre	1. Haszonbérszámla . . . . .
2300 K 29 f.	5000 K — f.
2. Töltésfentartási tar- talék	2. Kamatok és egyéb be- vétel . . . . .
4680 K 96 f.	1981 K 25 f.
6981 K 25 f.	6981 K 25 f.

Kelt Nagybecskereken, 1913. évi április hó 4-én.

AZ IGAZGATÓSÁG:

Franz J. L. s. k. Haidegger s. k. Konkoly Samu s. k.
Menczer Lipót s. k. Dr. Pollák Győző s. k.

Megvizsgáltatott és a könyvekkel megegyezőnek találtatott.
Kelt Nagybecskereken, 1913. évi április hó 4-én.

A FELÜGYELŐ-BIZOTTSÁG:

Eckstein János s. k. Grünbaum Frigyes s. k. Naszke Károly s. k.

Tekintetes közgyűlés! Törvényes kötelezettségeinknek megfelelőleg ellenőriz-
tük az ügykezelést és azt rendben, a mérleget helyesnek és a könyvekkel megegye-
zőnek találtuk, minélfogva kérjük az 1912. évre az igazgatóságnak és nekünk a fel-
mentvényt megadni.

Kelt Nagybecskereken, 1913. évi április hó 4-én.

A FELÜGYELŐ-BIZOTTSÁG:

Eckstein János s. k. Grünbaum Frigyes s. k. Naszke Károly s. k.

Hirdetéseket jutányos árért közöl a „Torontál“

politikai napilap kiadóhivatala, mely lap a legrégebb, legelterjedtebb, legolvasottabb napilap Torontálvármegyében.

Áprilisban jelenik meg
SOMFAI JÁNOS UJ KÖNYVE

KÉT VILÁG (egy kapitalista
és egy szocialista levelei)

ÉS NEHÁNY NOVELLA

A könyv előfizetési ára 3 K.

Előfizethetni a szerzőnél a
„Torontál“ szerkesztőségében

1695—x.30

Petz Antal

férfi- és női divatruháza

Nagybecskerek.

Telefon-szám 88. Telefon-szám 88.

Miután cipőraktáramat beszü-
nettem, a raktáron levő összes férfi-,
női- és gyermekcipőket alantól olcsó
árakon elárusítom:

Kobrák férficipők 12 K.-tól

„ női „ 10 „

Gyermekcipők 2 K. től kezdve.

Ne mulassza el senki sem a ked-
vező alkalmat s szerezz be cipő-
szükségletét amíg az olcsó raktár
tart.

11—30.7

Szenzációs olcsó árak!

10.000 pár cipő elárusítottak, amíg

a készlet tart, aluljegyzett legolcsóbb árakon.

Férfi cipők:

1 pár erős strapa bőrcipő	8 —	6 50
1 pár finom box vagy R. chevro, füzös vagy gombos magas	11 —	7 50
1 pár prima box-kalf vagy prima chevro, füzös v. gombos magas	15 —	9 —
1 pár filz comode (reggeli) a legpompásabb színekben	3 —	1 60

Női cipők:

1 pár finon R. chevro vagy R. box, magas füzös vagy gombos	11 —	7 —
1 pár prima chevro v. prima box-kalf magas füzös vagy gombos	14 —	9 —
1 pár legdivatosabb lakcipő nagy csattal és szalaggal	9 —	5 —
1 pár finon R. chevro félcipő, gombos vagy füzös	7 30	6 —
1 pár filz comode (reggeli) cipő a legdivatosabb színekben	3 —	1 60

Gyermek cipőske:

1 pár tartós, magas bőrcipő füzös vagy gombos 20., 21. és 22. nagyságban	3 —	1 70
---	-----	------

Nagyobb gyermekcipők szintén csodálatraméltó olcsó áron kaphatók.

Minden fazonu és kivitelű rámasvarrott férfi- és női cipők, valamint könnyű
belülvarrott női cipők meglepő olcsó árakon szerezhetők be. . . . .

A meg nem felelő cipők a legszivesebben kicseréljük.

Levélbeli megrendelések a leggyorsabban eszközölnétek

Benó Testvéreknél ezelőtt **Kokits A. F.**

rövid-, divat-, játék- és cipőáruraktár — a „Pillangóhoz“ — Nagybecskerek.

Ragadja meg mindenki az
alkalmat és szerezz be
cipőszükségletét, amíg a
készlet tart, mert olcsó
vásárlásról van szó.